

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 14.05.2025

Meie 10.06.2025 nr 9.3-2/25/4107-2

**Arvamus VKG Wind tuulepargi
detailplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmi kohta**

Esitasite planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 81 lg 1 alusel arvamuse avaldamiseks VKG Wind tuulepargi detailplaneeringu (edaspidi DP) lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi.

VKG Wind tuulepargi DP ja KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 26.06.2024 otsusega nr 196. DP koostamise eesmärgiks on rajada tuulepark ja selle toimimiseks vajalik taristu. Planeeringuga otsitakse asukohta ühele tuulepargile, mis koosneb kuni 14 tuulikust. Tuulikute tipukõrgus on kuni 260 meetrit ja tuulepargi nimivõimsus on vähemalt 42 MW.

Planeeringuala asub Varja külas ja Lüganuse alevikus, koosnedes kahest lahustükist, mille kogupindala on ca 270 ha. Planeeringualasse kuuluvad järgnevad katastriüksused: Heina (44201:001:1189), Karu (43701:003:0990), Turba (43701:003:0980), Varjeli (43701:003:0851), Kivi (43701:003:1100), Kaldapealse (43701:002:0740) ja Lille (44201:001:1196). Lähim tihedalt asustatud ala on Varja küla keskusala, mis jääb detailplaneeringu ala piirist ligikaudu 600 m kaugusele põhja. Lähimad eluhooned on DP ala piirist ligikaudu 650 m kaugusel. Tuulepargi täpsed parameetrid, sh tuulikute arv ja paiknemine maa-alal, määratakse planeeringumenetluse ja KSH tulemusena.

Lüganuse valla koostatava uue üldplaneeringu kohaselt (algatati Lüganuse Vallavolikogu 22.08.2018 otsusega nr 99) paiknevad VKG Wind tuulepargi DP-ga kavandatavad tuulikud potentsiaalsetel tuuleparkide rajamiseks sobilikel aladel. Kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni kehtib VKG Wind tuulepargi planeeringualal Lüganuse valla olulise ruumilise mõjuga objekti (Varja tuulikupargi) asukohavaliku üldplaneeringu teemaplaneering (kehtestatud 29.03.2012). Varja tuulikupargi teemaplaneeringu alusel on tuuliku suurim lubatud kõrgus 150 m maapinnast, VKG Wind tuulepargi DP algatamise taotluse kohased tuulikute asukohad ja parameetrid ei vasta teemaplaneeringu lahendusele ning DP muudab kehtivat teemaplaneeringut olulises ulatuses. Vastavalt PlanS § 142 lg 1 p 3 on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga. Lüganuse valla uue üldplaneeringu kehtestamisega muutub Varja tuulikupargi asukohavaliku teemaplaneering kehtetuks. Lüganuse valla uue üldplaneeringu kehtestamisel peab DP lahendus olema uue üldplaneeringus toodud tingimustele vastav.

VKG Wind tuulepargi DP seos teiste arendustega:

- *Varja tuulikupargi kohaliku omavalitsuse eriplaneering* (algatatud 25.05.2021, koostamisel) – ala hõlmab kogu Lügänu valla haldusterritooriumi, plaanis kuni 12 tuulikut;
- *Lügänu valla Varja tuulikupargi planeeringualade nr 1-3 detailplaneeringud* (algatatud 25.08.2021, koostamisel) – alad nr 2 ja 3 kattuvad osaliselt VKG Wind tuulepargi DP alaga, plaanis kuni 30 tuulikut;
- *Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneering* (algatatud 25.04.2024, koostamisel) - VKG Wind tuulepargi DP ala piirneb alaga 3.

KSH raames hinnatakse detailplaneeringu rakendamisega (tuulepargi rajamise ja käitamisega) kaasnevaid võimalikke olulisi keskkonnamõjusid erinevatele keskkonnaelementidele ning vajadusel tehakse ettepanekud negatiivsete mõjude vähendamiseks. Muuhulgas hinnatakse mõju inimese tervisele ja heaolule (müra, varjutus, visualiseeringud, mõju pinnaveele ja põhjaveele). KSH raames on plaanis viia läbi:

- Tuulepargi müra leviku uuring, mille käigus viiakse läbi müra arvutuslik hindamine ehk modelleerimine. Muuhulgas hinnatakse ka madalsageduslikku müra, sh infraheli.
- Tuulikute töötamisel tekkiva varjutuse uuring, mille käigus hinnatakse varjutamise ulatust ja kestust.
- Tuulepargi visuaalse mõju analüüs, mille käigus hinnatakse tuulikute sobivust maastikku.
- Hinnatakse ka võimalikku koosmõju teiste teadaolevate arendustega, koosmõju saab arvestada ja hinnata niivõrd, kuivõrd on hindamise ajal teiste tegevuste kohta piisava usaldusväärsuse ja täpsusega andmeid.

Tuulepargi rajamise ja käitamise ajal ei ole ette näha ebasoodsa mõju esinemist välisõhu kvaliteedile ja vibratsioonitasemele. Arvestades, et lähimad vibratsioonitundlikud hooned jäävad tuulepargist enam kui 600 m kaugusele, ei ole ette näha olulist ebasoodsat mõju. Eelnevast tulenevalt ei hinnata KSH-s mõju välisõhu kvaliteedile ja vibratsioonitasemele.

Amet on tutvunud VKG Wind tuulepargi detailplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH programmiga ning märgib järgmist:

1. KSH koostamisel soovitame võtta arvesse juhendit [Kliimaministeerium, 2025. Tuuleparkide keskkonnamõju hindamise juhend. Müra, vibratsioon, varjutamine.](#)
2. Müra leviku uuringul kindlasti arvestada piirkonnale iseloomuliku tuule suunaga.
3. Lisaks tuulikute tekitavale mürale tuleb arvesse võtta ka tuulepargiga seotud seadmeid, näiteks alajaamade trafosid ja muid lisaseadmeid. Need komponendid võivad tekitada eelkõige tonaalset müra ja neid tuleb hinnata koos tuuliku müraga.
4. Koostamisel olevas Lügänu valla üldplaneeringus on üldplaneeringuga leitud sobivatel aladel tuuleparkide puhveralaks määratud 1 km või kokkuleppel elu- ja/või ühiskondlike hoonete omanikega välistav ala hoonest 750 m, soovitame tuulikute rajamisel sellega arvestada. Mida kaugemale jäävad kavandatavad tuulegeneraatorid elamualadest, seda minimaalsem on risk ka negatiivsete tervisemõjude avaldumiseks.
5. Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) on andnud suunise, mille kohaselt müra leevendavaid meetmeid tuleks rakendada juhul, kui tuuleturbiinide müra ületab 45 dB Lden (ööpäeva 24 h keskmine). Eeldusel, et tuulikupark töötab kuni 24 tundi ööpäevas, soovitab amet uute tuuleparkide arendamisel võtta aluseks kõige rangemad ehk müra sihtväärtused, mis ei ületaks elamualadel päeval 50 dBA ja öösel 40 dBA. Kirjeldatud lähemist toetab ameti senine praktika seoses inimeste poolt esitatud kaebustega. Võimalike mürahäiringute vältimiseks on otstarbekas tuulegeneraatorite puhul aluseks võtta kõige rangemad nõuded ehk müra sihtväärtused.
6. Arvestada sotsiaalministri 4.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“, infraheli helirõhutasemete piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega on reguleeritud sotsiaalministri 06.05.2002 määrusega nr 75 „Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmine“.

7. Arvestades, et planeeringuala piirkonda planeeritakse ka teisi tuulikuid, siis kindlasti tuleb analüüsida ka võimalikku koosmõju teiste tuuleparkidega, **sh ka planeeritavate tuuleparkidega.**
8. Amet soovib tuulepargi käitamise järgselt teostada lähima(te) eluhoonete juures tuulikute välisõhu müra mõõtmised. Eesmärgiks on kontrollida, kas olukord vastab kehtivatele normtasemetele või planeeringus fikseeritud tingimustele.
9. Juhime tähelepanu, et planeeringuala läheduses asuvate puurkaevude puhul tuleb lähtuda veeseaduse 6. jao nõuetest, mis sätestavad tegevuse piiramise veehaarde sanitaarkaitsealal, joogiveehaarde toitealal ja hooldusalal.
10. Soovitame planeeringu menetlusprotsessis teha aktiivset koostööd kohalike elanikega, et saavutada ümbruskonna elanike tervist toetav planeeringulahendus. Seda eriti olukorras, kus piirkonda planeeritakse erinevaid tuuleparke.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisu Tamm
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Ida regionaalosakond